

ukowych, konspektów, scenariuszy zajęć, gier, oprogramowania itp.), a także jak tworzyć je samodzielnie i dzielić się nimi z innymi użytkownikami. Uzupełnieniem spotkania była spontaniczna dyskusja, która wywiązała się na jego zakończenie. By przekonać uczestników seminarium do tworzenia, wyszukiwania i wykorzystywania tego typu zasobów, organizatorzy spotkania wyposażyli każdego z nich w praktyczny przewodnik „Wyszukiwanie cyfrowych zasobów edukacyjnych” autorstwa Lidii Derfert-Wolf.

Ten przejrzysto skonstruowany i bardzo bogaty, bo zawierający ponad 170 adresów internetowych, wykaz rekomendowanych stron WWW z otwartymi zasobami edukacyjnymi stanowił z jednej strony swoiste podsumowanie tej jednodniowej konferencji, a z drugiej – pewnego rodzaju tutorial, mogący służyć pomocą w efektywnym docieraniu do cyfrowych materiałów edukacyjnych.

Izabella Milewska-Warta

Biblioteka Pedagogiczna w Toruniu

Temat dwudniowego spotkania zorganizowanego w dniach 4–5 listopada 2009 r. przez Katedrę Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (dalej: UMK) brzmiał: „Dziennikarstwo jako zawód i powołanie”. Patronat honorowy nad konferencją objął Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej, a jej komitet naukowy utworzyli: dr hab. Marek Jeziński, prof. UMK, dr Magdalena Mateja oraz mgr Barbara Brodzińska-Mirowska.

Gości konferencji przywitał dr hab. Marek Jeziński, prof. UMK – kierownik Zakładu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Instytutu Politologii UMK. Następnie głos zabrał dziekan Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK – prof. dr hab. Roman Bäcker, który w swoim wystąpieniu podjął próbę określenia

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Dziennikarstwo jako zawód i powołanie” (Toruń, 4–5 listopada 2009 r.)

współczesnej roli dziennikarza w konfrontacji z jednej strony z rynkową pozycją mediów, z drugiej – ze społecznym i kulturowym odbiorem medialnego przekazu. Dziekan podkreślił, że odniesieniem teoretycznym takiego podejścia jest Weberowska¹ koncepcja zawodu i powołania, „przeniesiona” ze świata polityki w sferę dziennikarskiej aktywności i rzeczywistości.

Na pierwszy dzień toruńskiej konferencji zaplanowano trzy sesje, zatytułowane kolejno „Misja i powołanie”, „Etyka” oraz „Dziennikarstwo jako wyzwanie”.

¹ M. Weber, *Polityka jako zawód i powołanie*, Warszawa 1989.

Na pierwszy panel złożyło się siedem wystąpień. Dotyczyły one m.in. granic dziennikarskiego powołania (Winicjusz Schulz), obrazu misji dziennikarskiej w nauczaniu Jana Pawła II (ks. Piotr Donarski) i w publicystyce emigracyjnej Zygmunta Nowakowskiego (Marcin Lutomierski), roli dziennikarza lokalnego (Magdalena Szydłowska, Przemysław Ruta), osobowości dziennikarza (Wojciech Dąbrówka) oraz wypełniania misji dziennikarskiej przez „Gazetę Wyborczą” (Bartosz Szwejkowski).

Popołudniowa debata pt. „Etyka” składała się z pięciu wystąpień, których zasadnicza treść oscylowała wokół zagadnień moralności. Zastanawiano się, jak zasady etyczne wyglądają w praktyce (Marta Cichy), czy ich przestrzeganie jest fikcją, czy rzeczywistością (Ilona Godlewska), czy w dobie komercjalizacji mediów „Kodeks Etyki Dziennikarskiej” jest dokumentem wystarczającym (Marta Doręnda). W tej części spotkania podjęto także problem zaniku etyki w mediach (Marian Maciejewski) oraz granic odpowiedzialności osób prowadzących elektroniczne wersje gazet (Maciej Siwicki).

Po przerwie obiadowej rozpoczął się panel trzeci – „Dziennikarstwo jako wyzwanie”. W trakcie jego pierwszej części wysłuchano sześciu referatów zawierających m.in. rozważania nad zawodem dziennikarza (Magdalena Golińska-Konecko, Lucyna Szot, Małgorzata Łosiewicz) oraz refleksje dotyczące konkretnych typów dziennikarstwa – dziennikarz sportowy (An-

drzej Ostrowski), reporter (Monika Białek), felietonista (Magdalena Mateja). W części drugiej panelu znalazły się trzy wystąpienia na temat telewizyjnego dziennikarstwa muzycznego (Izabela Starzec), pracy reportera wojennego (Bartosz Odorowicz) oraz roli, jaką odgrywa dziennikarz w konstruowaniu politycznej rzeczywistości medialnej (Łukasz Wojtkowski).

W drugim dniu konferencji referaty zostały przydzielone do następujących kategorii tematycznych: „Edukacja”, „Dziennikarze a społeczeństwo i polityka” oraz „Dziennikarstwo a wolny rynek”.

Poranny panel – „Edukacja” – składał się z sześciu wystąpień. Rozpoczął go referat księdza Grzegorza Dobroczyńskiego zatytułowany „Między rzemiosłem a sztuką. Dziennikarstwo wobec wartości”, który był uzupełnieniem prelekcji wygłoszonych dnia poprzedniego. Następne wystąpienia były już *stricte* związane z tematem sesji i prezentowały m.in. wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów dziennikarstwa, dotyczących ich rozumienia etyki (Zbigniew Kosiorowski), ocenę poziomu edukacji dziennikarzy (Lidia Pokrzycka) i planów zawodowych przyszłych adeptów tego zawodu (Rafał Polak), kwalifikacje zawodowe dziennikarzy i redaktorów naczelnych w świetle prawa (Janek Janusz Mrozek) oraz obraz dziennikarza w edukacji public relations (Marek Zimnak).

„Dziennikarze a społeczeństwo i polityka” to nazwa kolejnego panelu zorganizowanego drugiego dnia ob-

rad. W jego ramach przedstawiono sześć referatów dotyczących takich zagadnień, jak: relacja dziennikarz–polityka (Piotr Bielawski, Aleksandra Seklecka), dylematy prawne związane z zawodem w dobie Internetu (Jacek Sobczak), dziennikarz a kontrola przepływu informacji (Katarzyna Gomułska), rola mediów w demokracji (Iwona Leonowicz-Bukała) oraz przeprofilowanie zawodowe dziennikarzy (Barbara Brodzińska-Mirowska).

Ostatnią sesję toruńskiej konferencji zatytułowano „Dziennikarstwo a wolny rynek”. Wygłoszone w tej części obrad cztery referaty poruszały tematy zysku wydawcy a relacji z dziennikarzami (Jan Kreft), zastosowania nowoczesnych technologii informatycznych w pracy redakcji (Michał Kaczmarczyk), mediów lokalnych a uwarunkowań rynkowych (Robert Dziemba) oraz nagród dziennikarskich (Milena Śliwińska).

Podczas dwóch dni konferencji wysłuchano trzydziestu siedmiu prezentacji (z zaplanowanych czterdziestu), wygłoszonych przez prelegentów z szesnastu ośrodków naukowych i uczelni wyższych w kraju. Byli wśród nich zarówno naukowcy, praktycy, jak i pracownicy mediów. Poza wystąpieniami odbywały się liczne dyskusje, w trakcie których poruszano wiele intrygujących problemów dotyczących współczesnych mediów. Zastanawiano się m.in. nad samym pojęciem *misyjności* w zawodzie dziennikarza, na czym ona polega, jakie programy można nazwać misyjnymi – czy te poruszające sprawy codzienne, a może piętnują-

ce rasizm i ksenofobię? Dyskutowano także kwestię roli dziennikarza w małej społeczności lokalnej, podkreślając, że często jego pracy towarzyszy pokusa popularności i korupcja. Za przysłowiowy karnet na basen czy darmowe obiady wymaga się od dziennikarzy, by nie „drażyli tematu”, a jedynie wybielali rzeczywistość. Uczestnicy konferencji zaproponowali, aby w przyszłości, w celu uniknięcia niepotrzebnych nieporozumień, redaktorzy naczelni polskich gazet – przykładem Stanów Zjednoczonych – tuż przed wyborami parlamentarnymi jasno określali, za którą opcją polityczną się opowiadają.

Zwieńczeniem konferencji była V Debata Kopernikańska, zorganizowana przez Fundację Kopernikańską. W tegorocznym spotkaniu, które odbyło się w Auli Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK, udział wzięli m.in. Grzegorz Miecugow – szef grupy wydawców TVN, Andrzej Stankiewicz – publicysta „Newsweek Polska” oraz Marek Nienartowicz – dziennikarz toruńskich „Nowości”. Zaproszeni goście dyskutowali na temat roli dziennikarza w dobie komercjalizacji mediów. Wszyscy zgodnie przyznali, że obecnie to słupki oglądalności i tzw. szybkie dziennikarstwo zdominowało rynek medialny. Dziennikarze różnili się jednak w ocenie specyfiki swojego zawodu. Według Andrzeja Stankiewicza, dziennikarstwo to wciąż zawód społecznego zaufania, a granica etyki dziennikarskiej kończy się tam, gdzie zaczyna się jego przewaga nad opisywanym człowiekiem. Dla Grzegorza Miecugowa zawód dziennikarza to po

prostu profesja, która tak jak każda inna powinna być wykonywana z należytą starannością. W opinii Marka Nienartowicza, który omówił specyfikę dziennikarstwa lokalnego, redaktor i medium to często jedyny punkt odniesienia dla spraw ważnych w życiu mieszkańców miasta lub regionu.

Na koniec warto podkreślić, że ciekawe prelekcje, interesujące dyskusje oraz znamienici goście sprawili, że zarówno konferencja, jak i uzupełniająca ją debata zakończyły się dużym sukcesem. Udowodniły one, że współczesny dziennikarz powinien umiejętnie i szybko docierać do faktów oraz

dysponować taką techniką pisania, aby zebrane i przekazywane przez niego informacje były dla odbiorców nie tylko łatwe do przyswojenia, ale „służyły społeczeństwu i państwu”².

Joanna Edwarczyk

uczestniczka studiów doktoranckich z zakresu bibliologii, prowadzonych na Wydziale Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

² Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe, Dz.U. 1984, nr 5, poz. 24.